

Concept verslag COVM-vergadering van 11 februari 2021

1. Opening en mededelingen

Voorzitter de heer Pieter van Geel heet iedereen van harte welkom bij deze eerste COVM-vergadering in de nieuwe structuur. Vanuit de gemeente Eersel is de heer Smits het nieuw plaatsvervangend lid, mevrouw Dingemans van de BMF wordt vandaag vervangen door mevrouw Van Baalen. Vanuit de vliegbasis Eindhoven is de nieuwe commandant kolonel De Gruijter lid van de COVM. Kolonel De Gruijter heet namens de staatsecretaris van Defensie eenieder welkom in deze nieuwe overlegstructuur, waarmee de COVM-Eindhoven onderdeel is geworden van het Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO).

2. Vaststellen agenda

De heer Beemer zou graag de brief van de Ombudsman aan de orde willen brengen. Voorzitter stelt voor om dit bij de rondvraag te bespreken.

Voorzitter stelt de agenda ongewijzigd vast.

3. Verslag van 16 september 2020 + actiepunten

De heer Hardenbol geeft aan dat de 3^e alinea op pagina 5 niet helemaal juist is verwoord. De heer Hellemons geeft aan dat de 2^e alinea op pagina 4 niet helemaal juist is verwoord. Beide alinea's zijn aangepast. Het verslag wordt gewijzigd vastgesteld.

Actiepunt 1 is geagendeerd en zal bij agendapunt 6 nadere besproken worden.

Betreffende actiepunt 2 refereert de voorzitter naar de Luchtvaartnota, waar dit onderwerp ook als actiepunt is opgenomen. Uit de vaststelling van de Luchtvaartnota volgt beleid waaruit vervolgens kan worden geconcludeerd hoe luchthavens hiermee om moeten/kunnen gaan.

Actiepunt 3 zal door de werkgroep Klachten & Meldingen worden opgepakt.

De heer Beemer geeft aan in gesprek te zijn met de heer Hellemons betreffende het actiepunt 5. Dit is een constructief overleg, waarbij samen met de vliegmaatschappij in werkgroepverband wordt gekeken naar de bocht in route NAP1.

Mevrouw Langens vraagt of er, naar aanleiding van actiepunt 1, al exacte cijfers bekend zijn over het aantal helikopterbewegingen boven de Oirschotseheide. Mevrouw De Beus geeft aan dat ze een gesprek heeft gehad met de heer Hardenbol. Tijdens dat overleg is gesproken over communicatie wanneer en waarom deze oefeningen plaatsvinden en over de vliegroutes/bewegingen. Het is niet mogelijk gebleken om een geluidsberekening te maken, omdat dit sterk afhankelijk is van de locatie en dat varieert bij helikopteroefeningen juist. Mevrouw De Beus ontvangt nog de gegevens over het aantal helikopterbewegingen en zal deze delen met mevrouw Langens.

4. Ingekomen en uitgegane stukken

De ingekomen en uitgegane stukken worden ter kennisgeving aangenomen.

Betreffende de mailwisseling over het hoogtonig geluid vult de heer Beemer aan dat dit inmiddels door het NLR wordt onderzocht. De heer Hardenbol geeft aan dat hij de resultaten zal delen, zodra het onderzoek is afgerond. [ACTIEPUNT 1]

5. Luchtruimherziening

Voorzitter vraagt aan de leden of behoefte is om vanuit de COVM een zienswijze in te dienen.

Mevrouw Somers lijkt het goed om een gezamenlijke reactie te geven, de gemeente Eindhoven is al een reactie aan het voorbereiden. De heer Kopinga stelt voor om de reeds opgestelde zienswijze van de diverse leden/partijen aan de secretaris aan te bieden zodat daaruit een gemeenschappelijke zienswijze kan worden opgesteld. De heer Kopinga lijkt het goed om bijvoorbeeld het gebruik van het luchtruim rondom Volkel in te zetten voor het civiel luchtverkeer van- en naar Eindhoven daar waar Volkel niet in gebruik is, zoals in de weekenden. Een dergelijke passage maakt vast en zeker onderdeel uit van de Luchtruimherziening, maar niettemin goed om onder de aandacht te brengen.

Voorzitter sluit zich aan bij het voorstel van de heer Kopinga en vraagt om conceptteksten door te sturen naar de secretaris. Hiervan zal een concept reactie namens de COVM worden opgesteld en als ieder lid akkoord is, wordt deze ingediend. [ACTIEPUNT 2]

6. Laagvlieg oefeningen rondom luchthaven Eindhoven

De heer Beex heeft mede namens de 5 Kempengemeenten en wellicht ook namens andere gemeenten aan de COVM-Eindhoven een brief gestuurd over geluidsoverlast van laagvlieg oefeningen rondom de luchthaven Eindhoven. De heer Beex geeft een toelichting op deze brief, waarbij de uitnodiging wordt gedaan om vanuit Defensie open en transparant te communiceren. Niet alleen kwantitatief maar zeker ook kwalitatief. Meer in gesprek gaan met de omgeving.

De heer Van Schuppen is weliswaar geen Kempengemeente, maar schaart zich wel achter deze brief. Ook in de gemeente Best worden signalen opgevangen van omwonenden die het gevoel hebben niet gehoord te worden en een algemeen antwoord krijgen op een melding. Het advies is om snel en inhoudelijk te reageren op meldingen. Iedere bewoner heeft recht om te 'mopperen' en het is aan de overheid om op gepaste wijze te reageren. Een dringend beroep om hier op het gebied van communicatie veel aandacht aan te besteden, vooraf en achteraf.

Mevrouw Langens wil graag aanvullen dat het niet alleen gaat over geluidsoverlast, maar ook over angst vanwege de grote helikopters en vliegtuigen die laag overvliegen. Uitleggen waarom deze

oefeningen daar plaats moeten vinden en bijvoorbeeld niet in een simulator uitgevoerd kunnen worden, kan al veel begrip opleveren.

De heer Beemer begrijpt dat vanwege de coronabeperkingen meer oefeningen plaatsvinden in Nederland, maar vraagt zich af of er niet meer geschiktere oefenlocaties in Nederland zijn waarbij minder impact op de omgeving is.

Mevrouw Somers geeft aan dat ook de gemeente Eindhoven zich aansluit bij de brief van de Kempengemeenten.

De heer Veenstra denkt dat een aantal nieuwe ontwikkelingen vanwege corona, zoals digitaal vergaderen, ook na corona voorgezet gaan worden. Vrees is dat dit ook kan gebeuren met het houden van de laagvlieg oefeningen, welke momenteel vanwege de coronamaatregelen grotendeel in Nederland plaatsvinden.

Kolonel De Gruijter bedankt voor de heldere brief. Hierover heeft inmiddels een overleg plaatsgevonden met de heer Beex. Zowel de vliegbasis Eindhoven als ook het Defensie Helikopter Commando (DHC) zien absoluut de noodzaak om te kijken hoe de communicatie verbeterd kan worden. Het goed informeren kan al veel angst en overlast wegnemen, echter iedere melder persoonlijk te woord staan is niet haalbaar. Het verbeteren van de communicatie vooraf en het beter behandelen van de meldingen achteraf staat op nummer 1. Er wordt al veel gecommuniceerd naar de omgeving daar waar het oefeningen betreft, dit zijn doorgaans 2 weken waarbij het militair gebruik geïntensiveerd wordt. Wat niet wordt gecommuniceerd zijn de vele trainingsvluchten, welke door de omgeving ervaren kan worden als een oefening. Het is niet mogelijk om over iedere trainingsvlucht te communiceren, deze vinden dagelijks plaats. Tenslotte geeft kolonel De Gruijter aan dat er niet getraind wordt voor de lol en dat de militairen deze trainingen ook echt nodig hebben, om veilig te kunnen opereren. Er wordt al minimaal getraind. Als de beperkingen van corona zijn opgeheven, zullen bepaalde trainingen weer in het buitenland gaan plaatsvinden vanwege de trainingswaarde in andere landen, zoals de aanwezigheid van bergen. Maar zeker ook om de overlast te spreiden. In Nederland vindt ook al spreiding van oefeningen plaats, alleen moet er altijd op Eindhoven worden gevlogen omdat deze vliegtuigen hier zijn gestationeerd.

Kolonel De Gruijter wil graag een koppeling maken aan het actiepunt 1 over het voorkomen van cumulatie van militaire oefeningen. Dit heeft de aandacht en de oefeningen worden door de Staf van de Koninklijke Luchtmacht (CLSK) integraal gepland. De dagelijkse trainingen worden niet integraal gepland en kunnen daarmee samenvallen met een oefening. Daarbij zijn er maar een paar aangewezen oefenlocatie voor, in dit geval, laagvlieg oefeningen met helikopters. Het voorkomen van cumulatie bij oefeningen en trainingen is daarmee erg beperkt.

In de brief van de Kempengemeenten wordt ook gevraagd om niet over bebouwde kernen te vliegen. Kolonel De Gruijter geeft aan dat dit niet mag en dus ook niet wordt gedaan, al zal de beleving vaak anders zijn. De Militaire Luchtvaart Autoriteit (MLA) houdt toezicht op het militair vliegen in de 2^e lijn; dit houdt in dat in eerste instantie de Koninklijke Luchtmacht zelf moeten monitoren en toezicht houden of wordt voldaan aan wettelijke normen, daarna kan geëscaleerd worden naar de MLA. De

MLA controleert de Koninklijke Luchtmacht op het naleven van de wettelijke normen en de toepassing daarvan.

Voorzitter vraagt of al gekeken wordt naar verbetering van communicatie is samenwerking met communicatiedeskundigen van bijvoorbeeld Eindhoven Airport en gemeenten. Kolonel De Gruijter antwoordt dat dit nog niet het geval is en dat dit onderwerp juist thuishoort bij de werkgroep Klachten & Meldingen.

De heer Beex geeft als aanvulling op de brief meer om meer te kijken naar die bebouwde omgeving, deze omgeving mee te nemen in de vliegroutes en in die omgeving de plussen en de minnen op te halen om daarvan te leren.

Mevrouw Langens heeft begrip en gelooft dat Defensie haar taken zorgvuldig uitvoert, maar wil elkaar graag vinden daar waar het gaat om communicatie.

Mevrouw De Beus vindt het belangrijk dat bepaalde specifieke meldingen toch uit het meldingssysteem kunnen worden gehaald en niet dat alle meldingen een generiek antwoord ontvangen. Juist generieke algemene reacties op meldingen wekken irritaties op waardoor het probleem groter wordt in plaats van kleiner. Daarin voldoet het huidige meldingssysteem niet. Hier kan veel winst in te behalen.

De heer Hardenbol geeft aan dat dit alles samenkomt in de werkgroepen.

De heer Beemer wil graag meewerken in de werkgroep en geeft aan dat voorgenoemde punten soms wel goed opgepakt worden, zoals de terugkoppeling richting buurtverenigingen waar precies werd gevlogen. Het gaat dan om het terugkoppelen van feiten. Dat zou de Koninklijke Luchtmacht wellicht nog meer oppakken.

Voorzitter concludeert dat de informatievoorziening aan de voorkant erg belangrijk is en zeker beter kan. Alle partijen willen dit maar ook alle partijen hebben hier een verantwoordelijkheid om uiteindelijk de omwonenden te kunnen voorzien van goede informatie. Het is goed om spoedig te starten met de werkgroepen. [ACTIEPUNT 3]

7. Werkgroep Klachten & Meldingen

De heer Hardenbol geeft aan dat de werkgroep op korte termijn gaat starten, de vraag is wie deel gaat nemen aan deze werkgroep om zodoende een goed balans te hebben en te voorkomen dat het een Poolse landdag wordt.

De heer Beemer wil graag meedoen in de werkgroep waarbij het kwalitatief rapporteren een belangrijk onderwerp is.

De heer Hellemons maakt graag het onderscheid tussen de werkgroep Communicatie binnen de civiele kamer Eindhoven Airport Overleg (EAO) en de werkgroep Klachten & Meldingen binnen de COVM.

8. Meldingenprocedure

De heer Beemer geeft aan dat hij het auditrapport heeft gelezen en mist hierin of er daadwerkelijk wordt teruggebeld en hoe lang dat duurt. Verder kan de heer Beemer instemmen met de voorgestelde wijzigingen.

Voorzitter concludeert dat alle leden kunnen instemmen met de voorgestelde wijzigingen.

9. Rapportage 3e & 4e kwartaal 2020 + jaarrapportage 2020

Kolonel De Gruijter geeft een korte toelichting op de rapportages en is benieuwd naar vragen over deze rapportages.

De heer Kopinga is op zoek naar een meer kwalitatieve duiding in de rapportage, zoals het gegeven dat meer mensen thuis zijn en een korter lontje hebben. Dit kan een aandachtspunt zijn in de werkgroep Klachten & Meldingen.

10. Mededeling commandant vliegbasis en directeur Eindhoven Airport

Kolonel De Gruijter vermeldt de oefening Orange Bull in medio April, deze duurt 2 weken. Een week later vindt een grote oefening plaats in Roemenië, waarbij dus wel sprake is van het spreiden van overlast.

De heer Hellemons geeft aan dat het aantal civiele vluchten nog steeds erg laag is. Zodra de vluchten weer toe gaan nemen, moet rekening gehouden worden dat deze verandering meteen merkbaar zal zijn na een periode van relatieve rust in de omgeving.

De heer Van Geuns geeft aan dat de 2 KDC10 vliegtuigen zijn vervangen door veel meer Airbus 330 vliegtuigen. Geeft dit extra trainingsactiviteiten? Kolonel De Gruijter antwoordt dat er uiteindelijk 5 Airbusen worden gestationeerd, de rest worden elders gestationeerd. Dit geeft meer trainingsvluchten maar wel binnen de toegestane geluidsnormen.

11. Rondvraag

De heer Beemer vraagt naar de brief van de Ombudsman en wat hiermee is gebeurd. Secretaris beaamt dat de COVM een brief van de Ombudsman heeft ontvangen en dat de punten uit deze brief in de werkgroep Klachten & Meldingen worden meegenomen.

De heer Kopinga reageert op de toelichting door kolonel De Gruijter op de komst van de Airbus 330, waarbij is gesteld dat er meer trainingsvluchten zullen gaan plaatsvinden, maar wel binnen de toegestane geluidsnormen. De heer Kopinga merkt hierbij op dat Defensie deze toegestane geluidscontour afgelopen jaren steeds maar voor de helft heeft gebruikt, dit is geen geruststelling richting de omgeving.

Voorzitter sluit de vergadering en bedankt eenieder voor zijn/haar aanwezigheid.

Actiepuntenlijst

Actiepunt	Omschrijving	Actiepunthouder	Afgedaan / deadline
1	Resultaten onderzoek NLR naar hoogtonig geluid delen	Lkol Hardenbol	
2	Opstellen en indienen zienswijze Luchtruimherziening	Secretaris	
3	Opstarten werkgroepen	Lkol Hardenbol	
4			
5			

CONCEPT